

NÉZŐ ISTVÁN

Puskák és galambok: dr. Halasy Gyula élete

A magyar sportlövészet második olimpiai bajnoka, dr. Halasy Gyula Kisvárdán született 1891. július 19-én.¹ Apja Halasi Mór, a kisvárdai Windt és Fisch terménykereskedő cég egyik megalapítója, a Kisvárdai Takarékpénztár igazgatója, anyja Weinberger Irén.²

Ifjúi évek, tanulmányok

Az ifjú Gyula fiatalabb éveit Bécsben, Budapesten, Kolozsváron és a Debrecen közelében lévő családi birtokokon töltötte, olvasható a sportlövész életét bemutató írásban.³ Az özvegye cáfolta a hosszabb debreceni létet: „lehet, hogy néhányszor megfordult ott.”⁴ Valamiért volt azonban Mátészalkán, hiszen egy fotója hátulján ez olvasható: „Gyuluska mátészalkai tartózkodása idejében, 1896. április havában, 4 év és 9 hónapos korában.”⁵

Halasy Gyula gyerekkori fotói

¹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HT-DW53-FRV>

² Halálozás. Kisvárdai Lapok, 1888. 6. sz. 2.

³ DEÁK ZSIGMOND: Amit megcélozt, azt rendre el is találta. Magyar Nemzet, 2010. 346. sz. 11.

⁴ HALASY GYULÁNÉ: A 101 magyar aranyérem története: Halasy Gyula. Ország Világ, 1975. 11. sz. 2.

⁵ Várday István Városi Könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, Kisvárdá

„Gyuluska” már „hatéves korában elcsente az édesapja vadászfegyverét szabolcsi birtokukon, és sorra lövöldözte a verebeket és ürgéket. Délben, amikor spárgára felűzve húzta be zsákmányát, jóságos pofonokkal jutalmazták ügyességét.”⁶

Az elemi után a polgári iskolát is Kisvárdán végezte (1904), ezt követően a nyíregyházi evangélikus főgimnáziumba járt. Az ifjúban már ekkor élt a vadászszenvedély, nagyvadra ment lesre.⁷

1908-ban kitűnő eredménnyel érettségizett, életcélul a jogi pályát jelölte meg. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen kezdte el tanulmányait.⁸ Halasy felesége szerint férje Bécsben, a Kereskedelmi Akadémián diplomázott, majd a budapesti és a kolozsvári egyetemen szerzett jogi, illetve államtudományi doktorátust, végül a berlini egyetem mezőgazdasági fakultásán kapott oklevelet.⁹ Egy életrajz ezt kiegészíti azzal, hogy 1913-ban fejezte be a berlini gazdasági főiskolát.¹⁰ Egy 1924-es írás azt tudatja, hogy Pest után ment Bécsbe, „és a második diplomával a zsebében beiratkozott a berlini gazdasági főiskolára.”¹¹

Egyetemi hallgatóként tagja volt a BEAC-nak, majd Németországba kerülve 1912–13-ban több értékes győzelmet ért el a díjlovaglásban (Berlin, Hannover, Magdeburg). Mint evezős, tagja volt az egyik berlini klub négyesének, amely 1913-ban második lett a német bajnokságban.¹² Felsőfokú tanulmányai idején a műkorcsolyázók bajnoki címét szerezte meg, szép sikereket ért el az országos tornaversenyeken is.¹³

Halasy a világháborúban és a polgári életben

Halasy megkapta az 1913-ban alapított 1912/13-as Emlékeresztet, amelyet azoknak adományoztak, akiket az 1912-es mozgósításkor tényleges katonai szolgálatra hívtak be a balkáni háborúk miatt, és legalább négyheti szolgálatot teljesítettek.

Az I. világháború kezdetekor tartalékos huszárhadnagyként a helybeli bank tisztviselőjeként érte a behívó. A debreceni 2. huszárezredben szolgált. Az első hadnagy volt 1916-ban, aki kiérdemelte a hadiékítményes Vaskorona-rendet. Egy aknarobbanás hatására megnémult, és csak nyolc hónap múlva tudott újra megszólalni. Más információ szerint súlyosan megsérült és hazahozták.¹⁴ Gyógyulása után tovább küzdött a harctéren.

Halasy Gyula
az I. világháború idején

⁶ A galamblövészet olimpiai bajnoka a legszebben dekorált huszártiszt. *Az Ujság*, 1924. 139. sz. 6.

⁷ SYPOSS ZOLTÁN: Emlékezés dr. Halasy Gyulára. *Népsport*, 1985. 309. sz. 7.

⁸ A Budapesti Királyi Magyar-Tudomány Egyetem almanachja, Budapest, 1909. 140.

⁹ HALASY GYULÁNÉ: A 101 magyar aranyérem története: Halasy Gyula. In: *Ország Világ*, 1975. 11. sz. 2.

¹⁰ RÓZSALIGETI LÁSZLÓ: Magyar olimpiai lexikon 1896-2012. Budapest, 2012. Corvina Kiadó, 128.

¹¹ A galamblövészet olimpiai bajnoka a legszebben dekorált huszártiszt. *Az Ujság*, 1924. 139. sz. 6.

¹² GULYÁS PÁL: Magyar írók élete és munkái XII. kötet, sajtó alá rendezte Viczián János, Budapest, 1993. Argumentum Kiadó; MTA Könyvtára, 256. col.

¹³ DÉNES GYÖRGY: Beszélgetés Európabajnokunkkal. *Felsőszabolcs*, 1936. 34. sz. 2.

¹⁴ A galamblövészet olimpiai bajnoka a legszebben dekorált huszártiszt. *Az Ujság*, 1924. 139. sz. 6.

Katonakönyve felsorolja a kitüntetéseit: Vaskorona-rend, Katonai érdemkereszt, Ezüst Signum Laudis, Bronz Signum Laudis, Károly-csapatkereszt, Sebesülési érem, Háborús emlékérem, Német vaskereszt, Osztrák háborús emlékérem, Bolgár háborús emlékérem és az 1912/13-as Emlékkereszt.

Tartalékos huszárszázadosként szerelt le, s egy időre Kisvárdára költözött, majd Pesten a Magyar-Olasz Bank szolgálatába lépett. Egy 1922–23-as címjegyzék szerint a pénzügytér Népszínház utcai fiókjának helyettese volt.¹⁵ Innen az Atlantica Trust Rt.-hez távozott. A részvénytársaság őt kérte fel a bankosztály megszervezésére, majd vezetőként dolgozott itt. Jogi- és gazdasági ismeretei mellett angol, francia, olasz és német tudását is hasznosította.¹⁶ Nem sokáig dolgozott az Atlanticánál, mert 1924-ben már az apja által vezetett Kisvárdai Takarékpénztár vezérigazgató-helyettese. 1926-ban a Kisvárda-vidéki Szőlőgazdasági Rt. igazgatóság tagjává választották.¹⁷

Halasy a polgári életben

A párizsi olimpiát megelőző hazai versenyek

A galamblovészettel 1921-től kezdett foglalkozni, a Királyi Magyar Automobil Club (KMAC) céllövő szakosztályában ismerkedett meg a sporttal.¹⁸ Belitska Sándor, a Galamblovő Szövetség elnöke már 1922-ben kijelentette, hogy Halasyt be kell nevezni az olimpiára, aki ezt követően valóságos aszkéta életet élt. Hajnalban kelt és a margitszigeti pályán gyakorolt, amíg hivatalba nem kellett mennie.¹⁹

1921-ben a KMAC lövész szakosztálya jegyzőjévé választották.²⁰ A kezdeti években kisebb jelentőségű versenyeken vett részt, lőtt pisztollyal, puskával élőgalambra, korongra, üveggömbre, de általában leesorult a dobogóról. A megmérettetések szerzésében is részt vett.

Első jelentősebb eredménye 1922 májusában volt, amikor a KMAC által rendezett versenyen József királyi herceg díjért handicap volt 10 élőgalambra, itt 9 találattal az élen végzett. A 10 agyaggalambra történő lövésben első lett 7 találattal, így elnyerte a Szomjas-testvérek díját, egy másik vetélkedésben a világbajnok Lumniczer Sándor mögött másodikként végzett.²¹ Júniusban a Budapesti Polgári Lovászegyesület tartotta a háziversenyét, melyen a pisztolylovészletben diadalmaskodott, mivel 37,5 méterről 10 lövésből 69 pontot ért el a lőtáblán.²²

¹⁵ Budapesti Czim- és Lakásjegyzék, 1922–1923. Budapest, 1923. Franklin Társulat, 214.

¹⁶ A galamblovészlet olimpiai bajnoka a legszebben dekorált huszártiszt. Az Ujság, 1924. 139. sz. 6.

¹⁷ Központi Értesítő, 1927. 15. sz. 367.

¹⁸ KANKOVSKY ARTHÚR: Halasy Gyula dr. és a magyar lövészsport. Nemzeti Sport, 1924. 125. sz. 6.

¹⁹ A galamblovészlet olimpiai bajnoka a legszebben dekorált huszártiszt. Az Ujság, 1924. 139. sz. 6.

²⁰ https://library.hungaricana.hu/hu/view/NapiHirek_1921_11_2/?query=Halasy%20Gyula&pg=145&layout=s

²¹ A Királyi Magyar Automobil-Club galamblovő meetingje. Nimród Vadászújság, 1922. 11. sz. 156.–157.

²² Hírek mindenfelől. Nimród Vadászújság, 1922. 12. sz. 170.

1923. február 12-én a KMAC közgyűlésén választmányi póttag lett.²³ Áprilisban a Szokoly-vándordíjért folyt a küzdelem. Halasy 30 galambból 29-et eltalált, s ezzel egy évre a díj birtokosának mondhatta magát.²⁴

Az Országos Magyar Galamblovó Egyesület (OMGE) áprilisban tartotta versenyét, ahol agyaggalamb versenyben első lett, megelőzve Lumniczert, az élőgalamb-lövészetben viszont fordított volt a sorrend.²⁵ Júniusban egy versenyszámban első, háromban a második helyre lőtte magát, sőt felajánlott egy tiszteletdíjat.²⁶ Októberben az országos agyaggalamblovó bajnokságot Lumniczer nyerte 25 telitalálattal, Halasy a 3. lett, 23 alkalommal találva el a célt.²⁷

Az 1924-es esztendő az olimpiára való felkészülés határozta meg. Több előkészítő versenyt szerveztek, hármat Halasy nyert meg, áprilisban 96 találatot érve el 4-gyel javította meg a magyar rekordot.²⁸ Ebben az évben ismét megnyerte a Szokoly-vándordíjat, a 30 „galambból” 29-et lőtt le, az agyaggalamblovó-bajnokságon „a 100-ik galambot Lumniczerrel egyformán 90-nel érik el. Ekkor Lumniczer 110-ig lő hibátlanul, Halasy azonban a 109-ik galambot hibázza.” Így második lett.²⁹

Részvétel az Európa-bajnokságon

1923 júniusában, a hamburgi Európa-bajnokságon 204 lövész indult. A magyarokat Lumniczer, Halasy, Szomjas és Szerviczky képviselték. Mind a négyen az OMGE versenyzőjeként, de a saját költségükön voltak kint. Az egyéni versenyben 1000 agyaggalambra lőttek 2 nap alatt, Goedel német világbajnok 955 galambbal nyert, Kisvárdai szülötte 944-gyel lett a második.

A csapatversenyt 6 fős csapatoknak írták ki. A magyarok kénytelenek voltak a dicsőséget két osztrák versenyzővel megosztani, Európa 1923. évi csapatbajnokságát (600 galamb) a magyar-osztrák kombinált csapat nyerte, a Nemzeti Sport szerint 560 találattal. (Halasy 95, Lumniczer 95, Szomjas 92, Szerviczky 91, Siegl 91, Wéber 93).³⁰ Ha ezeket az egyéni teljesítményeket összeadjuk, akkor 557 az eredmény. Egy másik híradás ellenben azt közölte, hogy a magyar csapat 600-ból 562 találattal győzött.³¹

Az EB-alatt több pótverseny volt, a legnagyobbban harminc induló között Lumniczer 50 lövésből 50 találattal első, Halasy 49-cel második lett. Ő világrekordot állított fel azzal, hogy 132-es hibátlan sorozatot adott le.³²

²³ https://library.hungaricana.hu/hu/view/NapiHirek_1923_02_1/?query=Halassy%20Gyula&pg=219&layout=s

²⁴ https://library.hungaricana.hu/hu/view/NapiHirek_1923_04_1/?query=Halasy%20Gyula&pg=260&layout=s

²⁵ Galamblovészet. Nimród Vadászújság, 1923. 9. sz. 136.

²⁶ O. Gy.: Galamblovészet. Nimród Vadászújság, 1923. 13. sz. 202.

²⁷ Őszi galamblovó versenyek. Nimród Vadászújság, 1923. 22. sz. 341.

²⁸ https://library.hungaricana.hu/hu/view/NapiHirek_1924_04_2/?query=halasy%20gyula&pg=190&layout=s

²⁹ https://library.hungaricana.hu/hu/view/NapiHirek_1924_05_2/?query=halasy%20gyula&pg=69&layout=s

³⁰ Galamblovóink fényes sikerei Hamburgban. Nemzeti Sport, 1923. 76. sz. 1.

³¹ <http://www.huszadikszazad.hu/cikk/magyar-galamblovok-kituno-eselyei-az-olimpiasion>

³² Galamblovóink fényes sikerei Hamburgban. Nemzeti Sport, 1923. 76. sz. 1.

Győzelem az olimpián

1924-ben Párizs rendezte az olimpiát. A MOB 1924. június 23-i ülésén elfogadta, hogy az agyaggalamb-lövészetre Lumniczert és Halasyt küldik ki.³³ Az utóbbi az Országos Magyar Agyaggalamblovó Egylet versenyzőjeként indult. Az összes kiadást az állami támogatás nem fedezte, így az olimpiát megelőző magas pénzdíjú rivieri és más tengerparti viadalokon vett részt.

Egy júniusi újság a magyar csapat tagjainak esélyességét latolgatta: „Az idei versenyeredmények remek formát mutatnak. Országos rekord: Halasy 100-ból 96 találat. ... Legjobb tréningeredmény: Lumniczer és Halasy 100-ból 98 találat.”³⁴

Versaillesben az agyaggalamb-lövészetben 44 induló volt. A „galamb”, egy 11 cm átmérőjű, 1 cm vastag aszfaltkorong. Ezt kellett eltalálni kb. 50 méter távolságból. A magyaroknak nehezen sikerült gyakorló pályához jutniuk, mert a belépő 10 frank, egy töltény ára 40 centime volt.

A július 8-án kezdődő versenyt 100 „galambra” hirdették. Az első napon 70 lövést kellett leadni. Lumniczer gyomorrontás miatt nem hozta a formáját, a második nap feladta a versenyt. Ekkor odalépett hozzá a barátja és vigasztalta: „Ha te beteg vagy és kidöltél, hát kénytelen leszek én megnyerni ezt az olimpiai bajnokságot.”³⁵

Hiba nélkül csak ketten lőttek, a magyar versenyző és még két lövő csak egyet vett, ezzel az élen kettős, a második helyen hármas holtverseny alakult ki.

Másnap további 30 lövéssel folytatták a vetélkedést. Előbb 20 lövést adtak le. Hibátlanul egyedül a finn Huber lőtt, ő egyet tévesztett. A következő 10 galambot csak ők ketten találták el, így 98 találattal holtversenyben végeztek. Következett a „szétlövés” az első helyért. Ennek a lefolyását eltérő módon adják elő a krónikások. Az Est szerint: „Huber kezdte a lövést. A gép kidobta az első agyagkorongot, a finn lövész ráfogta fegyverét és elvétette a lövést. Aztán már kilencszer hibátlanul lőtt.... Halasy olyan nyugodtan állt a lőhelyre, mintha egyszerű tréning következne. Gyors egymásutánban lőtt és tíz telitalálatot fejezte be a szériát.”³⁶

Egy olimpiatörténeti kötet viszont azt írja, hogy versenyzőnk tizből tíz találatot ért el, s indult az öltözőbe az újabb lőszerért, amikor útközben érte a hír, hogy a finn elhibázta az első lövést, bár utána kilencszer talált, így a verseny eldőlt.³⁷ Ami biztos: Halasy 98 találattal, világcuccsal megszerezte az olimpiai bajnokságot. Ez volt az első eset, hogy olimpián európai versenyző nyerte a galamblovést. A 98 találat olimpiai csúcs volt, és az maradt 1972-ig. Hozzátehetjük, hogy 99 korongot talált el, de egy nem tört szét, csak porzott, ezért nem minősítették találatnak. „Példája lehet korának, ... ő a mostani Magyarország legnyugodtabb embere” – írta róla Krúdy Gyula.³⁸

³³ Tizenkét magyar atléta és kilenc birkózó megy Párisba. Prágai Magyar Hírlap, 1924. 142. sz. 6.

³⁴ <http://www.huszadikszazad.hu/cikk/magyar-galamblovok-kituno-eselyei-az-olimpiason>

³⁵ LUKÁCS LÁSZLÓ – SZEPESI GYÖRGY: A magyar olimpiai aranyérmek története 1869–1980. Budapest, 1980. Sport Kiadó, 30.

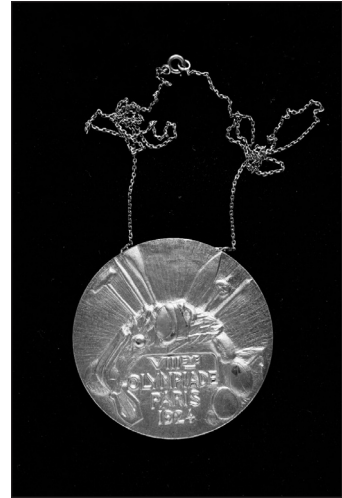
³⁶ GYÁRFÁS VIKTOR: A Kormányzó táviratban üdvözölte Halasy Gyulát. Az Est, 1824. 141. sz. 5.

³⁷ Magyarok az olimpiai játékokon 1896-2000. főszerk. AJÁN TAMÁS, Budapest, 2000. IQ Press, 73.

³⁸ SYPOSS ZOLTÁN: Emlékezés dr. Halasy Gyulára. Népsport, 1985. 309. sz. 7.

Olimpiai győzelmének díjául egy aranyérmét és egy oklevelet kapott, továbbá egy francia vándordíját, egy sèvres-i vázát, amelyet 1925-ben küldtek el neki.³⁹

A győztes hazatérte után az OMGE augusztus 1-jén a Sziget Clubban a diadal megünneplésére bankettet rendezett, amelyen részt vett a közélet sok kiválósága.⁴⁰ Augusztus 14-én „Horthy a királyi palotában fogadta az olimpiai bajnokokat és helyezetteket. „Bemutatkozás közben mindenkire volt egykét szava. ...az agyaggalambblövés olimpiai bajnokának elmondta, hogy Kenderesen ők is foglalkoznak ezzel a sporttal.”⁴¹ A kihallgatást bankett követte, ezen a nyertest Gömbös Gyula köszöntötte. Október 26-án tizenegy órára zsúfolásig megtelt az MTA díszcsarnoka. A MOB hívta össze az olimpikonokat, hogy méltó keretben adja át nekik a megérdemelt díjakat és okleveleket.⁴² Az ünneplések csak az év végén értek véget. A KMAC december 6-án Halasy tiszteletére vacsorát rendezett.⁴³

Halasy olimpiai érme,
a láncot később ő maga készítette

Nemzetközi versenyei az olimpia után

Egy Halasyval készült 1925-ös riportból kiderül, hogy az olimpia óta 17 céllövő versenyen vett részt, s ebből 15-öt megnyert.⁴⁴ Nézzünk meg néhány további sikerét!

1925-ben cseh bajnok lett.⁴⁵ A magyar csapat tagjaként nyert az osztrák bajnokságot, ugyanekkor egyéniben 190 találattal a dobogó 2. fokára léphetett fel a német Goedel mögött (191 találat). A 100 lövéses versenyen szintén ez lett a sorrend.⁴⁶ 1926-ban a hamburgi versenyen a magyar csapat világrekorddal győzött, mert 400 lövésből 388 találatot ért el. Az egyéni versenyben 98 találattal a második helyre szorult egy német mögött, aki 99 találatot ért el.⁴⁷ Az 1926-os osztrák bajnokságot is megnyerte, 1927-ben Finnország, egy év múlva Bajorország bajnokságán győzött.⁴⁸ 1927 nyarán a brünni versenyen a gróf Mittrowsky díjért folyó lövészetben második lett Lumniczer mögött, viszont a cseh bajnokságon fordított volt a sorrend.⁴⁹

1927. június 23-án kezdődött Hamburgban a németek legnagyobb versenye. Az itthoni gyakorlásokon Halasy fegyvere eltört, s ezért szokatlan fegyverrel lőtt, s végül

³⁹ Hírek. Az Est, 1925. 49. sz. 15.

⁴⁰ Halasy Gyula olimpiai bajnok ünneplése. Pesti Napló, 1924. 157. sz. 8.

⁴¹ BAKÓ JENŐ: Hatvanöt éve történt. Új Tükör, 1989. 33. sz. 35.

⁴² A magyar olimpikonok ünneplése. Sporthírlap, 1924. 189. sz. 12.

⁴³ Vacsora Halasy Gyula tiszteletére. 8 Órai Ujság, 1924. 260. sz. 8.

⁴⁴ Dr. Halasy, a céllövészet olimpiai bajnoka, Alaszkába készül a prémvadászok közé. Az Est. 1925. 292. sz. 20.

⁴⁵ DÉNES GYÖRGY: Beszélgetés Európabajnokunkkal. Felsőszabolcs, 1936. 34. sz. 2.

⁴⁶ A magyar csapat győzött a bécsi galambblövő versenyen. Délmagyarország, 1925. 16. sz. 7.

⁴⁷ Magyar győzelemmel kezdődött a nemzetközi galambblövő-verseny. Pesti Hírlap, 1926. 111. sz. 19.

⁴⁸ DÉNES GYÖRGY: Beszélgetés Európabajnokunkkal. Felsőszabolcs, 1936. 34. sz. 2.

⁴⁹ Magyar galambblövők sikere Hamburgban. Nimród Vadászujság, 1927. 20. sz. 359.

a győztes 192 találatával szemben 189-cal a II. helyre került. A csapatversenyben 6 lövőnek kellett rajthoz állnia, ebből a 4 legjobbat vették számításba. „feltétlenül megismételtük volna múlt évi győzelmünket, ha önálló csapatokkal állunk szemben. Az angolok és németek azonban a legjobb lövőikből kombinált csapatot állítottak össze, s csak így sikerült a magyar csapatot a II. helyre szorítani.”⁵⁰ A vegyes csapat 369, a magyar 366 találatot ért el. A csapatverseny keretében került eldöntésre a nagy vándordíj, ezt 1926-ban és 1927-ben is a magyarok nyerték, így végleg a birtokukba jutott. 1932-ben újra Párizs hozta meg a dicsőséget Halasynak. Az élőgalamb-lövészet világbajnoki versenyén, melyen 28 méterről 20–20-galambra lőttek a háromfős magyar csapat tagjaként a dobogó legfelső fokára állhatott, 60/53 találatot nyertek.⁵¹ Ő szerepelt a legjobban a maximális húsz találattal. Az egyéni világbajnokságban a 138 versenyző közül a 3. lett 19-cel.⁵²

Ezeknek a sikereknek volt köszönhető, hogy 1932. október 30-án este a Magyar Országos Lövész Szövetség ünnepi díjkiosztó vacsorát rendezett, s ebből az alkalomból a szövetség az újonnan alapított arany díszjelményét adományozta neki.⁵³

1934-ben a Margitszigeten nyílt lehetőség arra, hogy a magyarok megnyerjék mind a kontinens, mind a világbajnokságot. A reményeket egyéniben és csapatban is beteljesítették. Halasy tagja volt a világbajnokságon induló csapatnak, de a verseny végeredményébe a két legrosszabb teljesítmény, így az övé sem számított bele (Montagh 281, Strassburger 273, Lumniczer 269, Dóra Pál 263, Dóra Sándor 262, Halasy 259 találat).⁵⁴

1936. július 23–28. között Berlinben rendezték a világbajnokságot és az Európa-bajnoki címet eldöntő küzdelmet. Ezen 28 nemzet versenyzői 300-300 galambot lőttek 25-ös szériában, ebből az első 200 lövés az Európa-bajnokságot döntötte el. Ezt Halasy 187 találattal megnyerte. Ezután következett 100 lövés, mely a 200-zal együtt adta ki a világbajnokság végeredményét. Az utolsó 25-ös széria előtt 5 pont előnnyel vezetett, majd pihenésre való szünet következett. Őt azonban megrohanta a fotóriporterek, újságírók, autogramkérők és gratulálók hada, majd a mecklenburgi nagyherceg kérette a díszpáholyba, „innen szólított a megafon ismét a plansra, hogy megkezdjem az utolsó szériám lövését... már a lövések megkezdése előtt éreztem, hogy fáradt vagyok”.⁵⁵ Az első 75 lövésből mindössze négy hibát vétett, a „pihenés” utáni 9 galambból 6-ot, ám ezt követően hibátlan volt, így a csapatnak tudta biztosítani a világbajnoki győzelmet, ő azonban 272 találatot elérve csak egyéni világbajnoki ezüstérmes lett, egy találatot lemaradva a győztestől. Az EB csapatbajnokságán is a magyarok diadalmaskodtak.⁵⁶ A verseny után Hitlerhez kapott meghívást ünnepélyes

⁵⁰ Uo. 358.

⁵¹ Világversenyek. Magyar Lövész, 1971. 11. sz.

⁵² Világbajnokságot nyertek galamblovóink Párisban. Nemzeti Ujság, 1932. 125. sz. 6.

⁵³ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1932/?query=Halasy%20Gyula&cp=481&layout=s

⁵⁴ <http://www.huszadikszazad.hu/1934-majus/sport/montagh-andras-nyerte-az-agyaggalamblovo-vilagbajnoksagot>

⁵⁵ RADNAI LÁSZLÓ: Beszélgetés Európa-bajnokunkkal. Nyírvidék, 1936. 189. sz. 2

⁵⁶ Világversenyek. Magyar Lövész 1971. sz. 8.

fogadtatásra. A Führer melegen gratulált győzelméhez és mosolyogva megjegyezte: Hiába, a magyarok veszélyes ellenfelek.⁵⁷

Az 1937. augusztus 5-én kezdődő és három napig tartó versenyen Helsinkiben döntöttek a trapplövő világbajnokságról és a kontinens győzteséről. Csapatversenyben a magyarok nem indultak, mert nem tudták a négy versenyző költségét biztosítani, így nem volt esélyük a világbajnoki címet megvédeni. Egyéniben Európa-bajnok lett Lumniczer 200/198 találattal, Halasy 193-mal a negyedik.⁵⁸ A világbajnokságon is ezt a helyezést érte el.⁵⁹

Hazánk képviseletében bizonyára még több világversenyen szerzett volna diadalt, de az 1921–1924-es, 1927–1928-as, 1930-as és 1933-as világbajnokságon a magyarok nem indultak, 1926-ban pedig elmaradt, az 1928-as olimpián sportlövő versenyt nem rendeztek, az 1936-os olimpián a lövészetnek ez az ága nem szerepelt.

Hazai versenyek az olimpiai győzelem után

1924 októberében a magyar bajnokságért küzdöttek, amikor 25 élő galambra lőttek 27 méter távolságról. Ekkor Halasy a második lett 24 találattal, eggyel lemaradva a győztestől, de „a fő agyagszámban csillogtatta meg olympiai formáját, biztosan nyerve meg a versenyt”, vagyis a honvédelmi miniszter-díját, amikor 100 agyaggalambra 15 méterről célozva 96 alkalommal talált.⁶⁰

1925-ben az országos bajnokságon a második lett Lumniczer mögött.⁶¹ A Szokolov-vándordíjat azonban sikerült megtartania, mivel 40 lövésből 36-szor volt eredményes. Összel rendezték az országos élőgalamb-lövő bajnokságot. Ezt Szomjas Gusztáv nyerte 25 galambból 24 találattal, második lett Halasy 26-ból 24-et lőtt le.⁶²

A következő évi bajnokságon 100 galambra lőttek 15 méterről. A kisvárdai sportoló 96 találatot ért el.⁶³ Amíg 100 lövésre rendezték a versenyt, vagyis tizenegy éven át, addig a 96 találat soha meg nem döntött csúcs volt.

Ebben az évben Budapest látta vendégül a német, osztrák, lengyel, holland és finn versenyzőket, a revans lehetőségét adva meg a külföldieknek. A visszavágás nem sikerült, mert a magyar csapat győzött. A hatos csapatversenyben szintén a magyarok diadalmaskodtak. Egyénileg a legjobb eredményt Halasy érte el, 100 közül 99 találattal, s ezzel ismételen beállította új világrekordját. A leghosszabb hiba nélküli sorozatlövést, 62-öt, szintén ő produkálta.⁶⁴

⁵⁷ RADNAI LÁSZLÓ: Beszélgetés Európa-bajnokunkkal. Nyírvidek, 1936. 189. sz. 2.

⁵⁸ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1937_2_1/?query=halassy%20gyula%20agyaggalamb&pg=223&layout=s

⁵⁹ RÓZSALIGETI, 2012. 129.; https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1937_2_1/?query=hamburg%20halasy%20gyula&pg=232&layout=s

⁶⁰ Galamblövő verseny. Vadászat, 1924. 22. sz. 353.

⁶¹ https://library.hungaricana.hu/hu/view/NapiHirek_1925_05_2/?query=halasy%20gyula%20%C3%A9l%C5%91galamb&pg=198&layout=s

⁶² Magyarország élőgalamblövő bajnokságát ifj. Szomjas Gusztáv tiszalöki földbirtokos nyerte meg. Nyírvidek, 1925. 239. sz. 3.

⁶³ Dr. Halasy Gyula nyerte Magyarország agyaggalamblövő bajnokságát. Nemzeti Sport, 1926. 80. sz. 1.

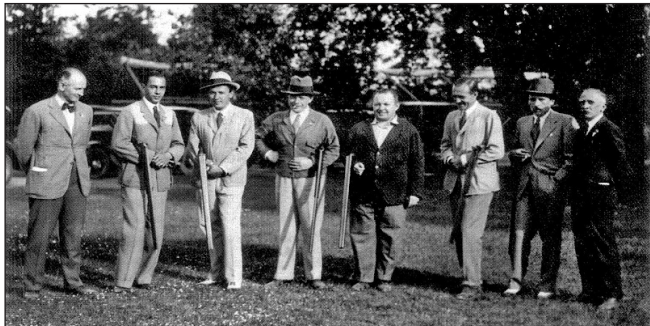
⁶⁴ Magyar győzelemmel kezdődött a nemzetközi galamblövő-verseny. Pesti Hírlap, 1926. 111. sz. 19.

1927-ben a bajnoki cím védőjeként csak az 5. helyre tudta lőni magát, ám a versenynapokon élőgalamb-lövészetben neki is jutott 1. és 3. helyezés.⁶⁵

1928 tavaszán Szomjas Gusztáv sorozatversenyben legyőzte Halasyt.⁶⁶ Ősszel a báró Bohus László által felajánlott díjért élőgalambra kellett lőni 24 és 29 méterről, vagyis handicap verseny volt, ami azt jelenti, hogy a jobb lövő térhátrányból lőtt. Első lett Szomjas Gusztáv, aki 24 méterről 26-ból mindet eltalálta, második Halasy, aki 29 méterről egyet hibázott.⁶⁷ A harmadik napon a Sigray-vándordíjért, egy nagy értékű ezüst serlegért és a Nemzetközi-díjért lehetett fegyvert fogni. Lumniczer negyedjére is megnyerte a serleget 30/25-ös találattal, az olimpiai bajnok a második helyen végzett 24-gyel. A száz agyaggalambra kiírt Nemzetközi-díjért folyó versenyben is meg kellett elégedni az ezüstéremmel, mert azon Strassburger István nyert 93-találattal, ő eggyel kevesebbet ért el.⁶⁸

1936 májusában a szezonnyitó nemzetközi versenyen 50 agyaggalambból 47-et eltalálva második lett, eggyel lemaradva Montagh mögött,⁶⁹ ám a verseny más ágában javítani tudott. A több napos küzdelem keretében rendezték meg a Selmeczy Miklós Sörétgyár Rt. vándordíjért zajló lövészetet 21 indu-

Világverő trapscapat, 1934. Balról jobbra Sárkány József, dr. Montagh András, Dóra Sándor, dr. Halasy Gyula, dr. Lumniczer Sándor, Strassburger István, Dóra Pál és Szilágyi Viktor

lóval. A második napon Halasy került az élre, a román Stroici Manole ugyan többször utolérte, de a magyar versenyző végül megtartotta a pozícióját, és 200 galambból 182 találattal nyert.⁷⁰ Ebben az évben a koronglövő-bajnokságon 28 versenyző lőtt 200 korongra 15 méterről. 100 galamb után a kisvárdai lövész vezetett egy találattal

⁶⁵ A tavaszi nemzetközi galamblovő meeting. Nimród Vadászújság, 1927. 20. sz. 359.

⁶⁶ Szomjas Gusztáv a tavaszi galamblovő versenyen legyőzte Halasi Gyulát. Nyírvidék, 1928. 118. sz. 1.

⁶⁷ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1928/?query=Halasy%20Gyula&pg=406&layout=s

⁶⁸ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1928/?query=halasy%20gyula&pg=407&layout=s

⁶⁹ <http://www.husadiksazad.hu/1936-majus/sport/ezer-galamb-halala-a-margitszigeten>

⁷⁰ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1936_1_2/?query=Halasy%20Gyula&pg=287&layout=s

Dóra Pál előtt, majd előnyét fokozatosan, növelve 180 találattal nyerte a bajnokságot, amelyben már tíz évvel korábban is győzött.⁷¹

1937-ben egy nemzetközi versenyben 50 agyaggalambra 36 induló lőtt 10, 12 és 15 méterről. Halasy végzett az élen 45 találattal, neki 15 méterről kellett céloznia.⁷² A versenyen a Selmeczi Miklós Sörétyvár Rt. vándordíjért is küzdöttek, ebben Stroici Manole és Halasy fej-fej melletti küzdelmet folytatott, végül ez utóbbi két találat különbséggel győzött, mivel 200 lövésből 170-szer talált.⁷³ Ez év szeptemberében Siófokon nemzetközi versenyt rendeztek, ekkor a csapatversenyben győztes válogatott tagja volt.⁷⁴

1938 májusában nemzetközi versenyen dőlt el országos bajnokság. Szabolcs szülötte a 150. korongnál 3 találattal vezetett, aztán kiütközött az állóképesség hiánya, így Stroici nyert egy előnnyel, mivel 200 korongból 168-at lőtt le. „A magyar versenyzők mentségére az szolgál, hogy az idei kellemetlen időjárás edzésüket erősen hátráltatta és még nincsenek képességeik tetőpontján.”⁷⁵ Szeptemberben nemzetközi verseny volt. A 200 agyag-galamblövése küzdelmet a friss világbajnok, Strassburger István nyerte, Halasy a második helyezett lett. Az élőgalamb-lövészet Szigligeti-díjért folyó küzdelem az élen holtversennyel ért véget közte és gróf Széchenyi Zsigmond között.⁷⁶

Halasy a megyében

Az olimpiai és világbajnok az országban kisebb jelentőségű versenyeken is fellépett, de ezek közül csupán a nyíregyházi részletezzük, a szakkait megemlíthjük. A szabolcsi szerepléseinek okát a Nyírvidék így indokolta: „Tudvalevő, hogy Halasi itt végezte középiskoláit az ev. Kossuth Lajos főgimnáziumban ... A másik ok pedig az volt, mely erre az elhatározásra készítette, hogy a személyéhez, és versenytársainak, Szomjas Gusztávnak és fiának személyéhez fűződő érdeklődésben, kik szintén részt vettek a párisi olimpiáson”.⁷⁷ Ehhez tegyük még azt hozzá, hogy sógora révén nyíregyházi rokonsággal is rendelkezett.

1925. augusztus 20-án az ünnepi programok keretében került sor az agyaggalamb-lövészetre, s a Kovács István-émlékversenyt megnyerte, ezért a Kállay Tamás és Teleky gróf által felajánlott ezüsterleget kapta. Nyíregyháza város tiszteletdíjért távolsági handicap verseny zajlott 20 agyaggalambra, vagyis Halasy 7 méterrel távolabbról lőtt a versenytársaitól. Holtverseny után 2. lett, jutalmul egy ezüst-cigarettá-

⁷¹ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1936_2_2/?query=hamburg%20halasy%20gyula&pg=302&layout=s

⁷² https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1937_1/?query=Halasy%20Gyula&pg=742&layout=s

⁷³ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1937_1/?query=halassy%20gyula%20agyag%20galamb&pg=763&layout=s

⁷⁴ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1937_2_1/?query=halasy%20gyula%20%C3%A9l%C5%91galamb&pg=500&layout=s

⁷⁵ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1938_1/?query=halasy%20gyula&pg=630&layout=s

⁷⁶ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1938_2/?query=halasy%20gyula%20%C3%A9l%C5%91galamb&pg=391&layout=s

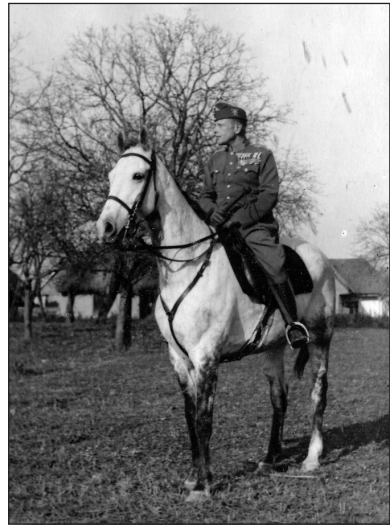
⁷⁷ Dr. Halasi [sic!] Gyula, a párisi olimpiász világhírű győztese is részt vesz az augusztus 20-iki agyag-galamblövé versenyen. Nyírvidék, 1925. 186. sz. 4.

tárcát érdemelt ki. Két másik számban versenyen kívül vett részt.⁷⁸ 1926. július 4-én országos élő- és agyaggalamblöví versenyt szerveztek Sóstón Kovács István emlékére, melyen ismét szerepelt. Az OMGE díját, vagyis az 50 agyaggalambra 15 méterre kiírt versenyt megnyerte 47 találattal, miként a Kovács István Bajtársi Szövetség díját is elhódította az élő galambra történt handicap versenyen. A lövészetben szerzett még két 3. helyezést.⁷⁹ Nyíregyházán 1927. március 5-én megalakult a megyei galamblöví egyesület, Halasy a választmány rendes tagja lett.⁸⁰

1927. október 1-jén és 2-án „nagy számú és előkelő közönség érdeklődése mellett s az ország legjobb lövőinek részvételével” zajlott le Mátészalkán a Szabolcs-Szatmár Megyei Galamblöví Egyesület évi versenye, ezen a 4. lett.⁸¹

1928. augusztus 27-én az Nyíregyházi Torna és Vívó Egyesület bujtosi sporttelepén rendezték a versenyt. A megnyitó verseny a 30 agyaggalambra történő lövés volt, ifj. Szomjas Gusztáv és Halasy 29-29 találattal holtversenyben állt. Ezt követően újabb öt lövés következett, s végül Szomjas nyert 33 találattal, s ezzel elhódította Nyíregyháza város díját, Halasy 32 találattal a második lett. Nem volt oka búslakodni, mert Szabolcs vármegye 1928. évi galamblöví bajnokságát, melyen élő galambra céloztak, 25 lövésből 25 találattal megnyerte, s ezzel a megyei díjat is kiérdemelte.⁸² A versenyről beszámoló kisvárdai *Felsőszabolcs* szerint az élőgalamb-lövészetnél az addig hibátlan négy lövő egyike a 14. lövésnél elvérzett (de a galamb nem), a 17. galambnál tévesztett egy másik is, s miután később az állva maradt vetélytárs is vétett egyet, a település szülötte hibátlan sorozattal győzött.⁸³

Az egyesület 1929. szeptember 1-jén nagyszabású versenyt rendezett Sóstón, melyen Pattantyús András álnév alatt ő is indult. Az agyaggalamblöví-versenyben csak második lett, köszönhetően annak, hogy mire sorra került, már erősen alkonyodott, s ezért nem jól látta a röpdülő korongokat.⁸⁴

Huszárként az 1930-as évek végén

⁷⁸ A párisi olimpiász világbajnoka a nyíregyházi agyag-galamblöví versenyen. Nyírvidék, 1925. 189. sz. 4.

⁷⁹ A Galamblöví verseny részletes eredménye. Nyírvidék, 1926. 154. sz. 3.

⁸⁰ Megalakult a Szabolcs-Szatmár vármegyei Galamblöví Egyesület. Nyírvidék, 1927. 58. sz. 5.

⁸¹ Gyönyörű időben zajlott le a Szabolcs-Szatmárvármegyei Galamblöví Egyesület mátészalkai versenye. Nyírvidék, 1927. 228. sz. 4.

⁸² Gyönyörű időben, klasszikus mezőnnyel zajlott le a Szabolcs Szatmárvármegyei Galamblöví Egylet tegnapi versenye. Nyírvidék, 1928. 194. sz. 7.

⁸³ Galamblöví verseny Nyíregyházán. Felsőszabolcs, 1928. 34. sz. 2.

⁸⁴ Sport. Nyírvidék, 1929. 199. sz. 4.

Halasy Kisvárdán

Az olimpiai dicsőségből a település is osztozott: „Őszinte és igaz örömmel regisztráljuk ezt a hatalmas sikert, amely végeredményben kisvárdai sikert jelent, amint azt az összes lapok is megállapítják.”⁸⁵ Az olimpikon 1927-ben Kisvárdáról küldött levelet a *Nemzeti Sport* szerkesztőségébe, a lap által meghirdetett sportolói népszerűségi pályázathoz szólta hozzá dicsérve a kezdeményezést.⁸⁶

Kisvárdán 1931. decemberi keltezéssel hosszú cikke jelent meg az 1932-es *Nimród* című újságban, s abban a világháborús idők alatt bekövetkezett élményeit osztotta meg az olvasókkal.⁸⁷ Nem írt helyet, sem dátumot a két hónap múlva megjelent *Melyiket szeressem?* című újabb cikkéhez, melyben azt a kérdést boncolgatja, hogy mire és hogyan a legérdekesebb vadászni.⁸⁸ Talán ezt is Kisvárdán készítette.

Ismerjük azt a beszédét, melyet 1933. március 5-én mondott a Kisvárdai Úszó Egyesület dísztorna ünnepélyén. Eredetileg Hajós Alfrédot kérték fel, mivel ő tervezte az 1930-ban átadott kisvárdai strand úszómedencéjét, de nem vállalta a szónoklatot, így a sportlövész

fejtette ki a sport jelentőségéről szóló 9 oldalnyi írásba foglalt nézeteit.⁸⁹ 1932. október 15-én és 16-án a Felsőszabolcsi Gazdakör rendezett löversenyt agyag- és élőgalambra, s ezen versenyen kívül mutatta meg tudását. A 25 agyaggalambra történő viadalban indulva telitalálatot ért el.⁹⁰ 1934. március 18-án meg-

Vadászként puskával a nyakában 1931-ben

alakult a Kisvárdai Polgári Lövészegylet, aminek társelnökévé választották.⁹¹

A jeles férfi kisvárdai éveire így emlékezett vissza Lunczer László: „A mai Lenin úton, a volt Városi Tanács melletti házban laktak Halasyék ... Én ... taxis voltam ... s abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy hordtam edzésre ... a kisvárdai legelőre, ahol a kanális partján tartotta az edzéseket ... Minden nap mentünk edzeni ... Egy-egy edzésen talán egyet vagy kettőt, ha elhibázott ... Egyszerű, közvetlen ember volt. Sokat beszélgettem vele, egy-egy jól sikerült verseny után nagy élménybeszámolót tartott, elmondta, hogyan nyert. Rengeteg érem és serleg díszítette otthon a szobáját ... Kisvárdáról közvetlenül a háború előtt költözött el, és nem is jött vissza.”⁹²

⁸⁵ Kisvárdai siker Berlinben. Felsőszabolcs, 1936. 31. sz. 3.

⁸⁶ „Legfőbb támaszunk a pártatlan, szakértő sajtó”. *Nemzeti Sport*, 1927. 37. sz. 4.

⁸⁷ HALASY GYULA: Háborús vadászemlékek. *Nimród Vadászüjság*, 1932. 2. sz. 24–26.

⁸⁸ HALASY GYULA: *Melyiket szeressem?*. *Nimród*, 1932. 8. sz. 124–125.

⁸⁹ Halasy Gyula beszéde, Kisvárdán, 1933. március 5.-én. kézirat, Várday István Városi Könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, Kisvárdá.

⁹⁰ Nagyszerű keretek közt debütált Kisvárdán a galamblövősport. Felsőszabolcs, 1932. 42. sz. 1.

⁹¹ Hatalmas lelkesedés mellett alakult meg a Kisvárdai Polgári Lövészegylet. Felsőszabolcs, 1934. 13. sz. 1.

⁹² Szép jubileum, összeáll. BAGOLY DÁNIEL., Kisvárdá, 1986. KSE, 27–28.

1943-ban Halasy leánytestvérei eladták a községnek a Szent László u. 56. sz. alatti házat, leventeotthon céljára vették meg az ingatlant.⁹³ Napjainkban a Balzsam gyógyszertár van az épület helyén.

Halasy Gyula élete a XX. század közepétől

Halasy 1939. október 31-én megkapta a Felvidék visszacsatolásáért járó emlékérmét, 1941. július 3-án tartalékos századosként az Erdélyi Emlékérmét, korábban pedig tartalékos főhadnagyként az Országos Vitézi Széktől az I. világháborúban való részvételéért, lovassági szakaszparancsnokként nyújtott teljesítményéért a Háborús Emlékérmét, szalagján a karddal és a sisakkal.⁹⁴ Az 1941-ben kiállított katonakönyve szerint századosként a Magyar Királyi 808. Pályaudvar Parancsnokságon teljesített tényleges szolgálatot.

1945 után egy új korszak kezdődött, ezt jelezte egy rendőrségi ügy is. Az illetékes szervek figyelmét nem kerülte el, hogy Halasy neje az Angliában élő fivérétől (az iratok szerint Walter Scottól) többször kapott fontot, s ebből 5 font megmaradt. Az asszony ezt nem váltotta be, vissza akarta küldeni, hogy ott váltásák át forintra. A magánlevél felbontás során „a gazdasági rendőrség közegei megtalálták az angol fontot a levélben és jóllehet feladóként álnév szerepelt, mégis kinyomozták annak küldőjét.” Így valutaügy lett az esetből. 1946 szeptemberében házkutatást tartottak a házaspár lakásán, és különböző, bejelentési kötelezettség alá eső értékeket találtak: 37 dollárt, 4000 cseh koronát, 11 kanadai dollárt, 26 fontot, 12 fontra szóló csekket, 10 db Napóleon aranyat és 200 dinárt. Halasy védekezését – mely szerint ezeket egy ismerőse, Kristóf Éva adta át neki megőrzésre két nappal a házkutatás előtt – a bíróság nem fogadta el, és őt háromévi fegyházra, a feleségét az 5 font miatt 10 hónapra börtönre ítélte.

A Kúria 1947. március 28-án másodfokon helyt adott a legfőbb államügyész-helyettes – a vádlott érdekében elmondott – felszólalásának, s elfogadta azt az állítást, hogy az értékek nem az ő tulajdonát képezik, így csak azok be nem jelentése miatt kapott egy év, a neje 6 hónap börtönt.⁹⁵ Az ügy további történetét nem ismerjük.

A Kúria 1947. március 28-án másodfokon helyt adott a legfőbb államügyész-helyettes – a vádlott érdekében elmondott – felszólalásának, s elfogadta azt az állítást, hogy az értékek nem az ő tulajdonát képezik, így csak azok be nem jelentése miatt kapott egy év, a neje 6 hónap börtönt.⁹⁵ Az ügy további történetét nem ismerjük.

Halasyék családi háza

Halasy Gyula katonakönyve 1941-ből

⁹³ Adásvételi szerződés, Várday István Városi Könyvtár helytörténeti gyűjtemény

⁹⁴ Fotó, Várday István Városi Könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, Kisvárd

⁹⁵ https://library.hungaricana.hu/hu/view/MOT_1947_03/?query=Halasi%20Gyula&pg=635&layout=s

Egy híradás szerint Halasy 1950-ben szakfelügyelő volt a sporthivatalban.⁹⁶ 1952-ben a Budapesti (Újpesti) Dózsa színeiben kezdett ismét versenyezni.⁹⁷ Az 1953 júniusában rendezett lövészetén újra győzött. „Ebben az évben elindult minden versenyen és formája versenyről versenyre javult... a mostani versenyen 97 korongot lőtt és ezzel elérte az érdemes sportolói szintet.”⁹⁸

A verseny után az országos társadalmi sportlövész szövetség koronglövő bírói tanfolyamot indított 16 résztvevővel. Az oktató nem volt más, mint ő.⁹⁹ 1953. július 5-én szenzációként tálalta a *Népsport*, hogy a koronglövők Béke Kupa versenyének harmadik fordulójában 94 találattal legyőzte a többszörös világbajnok Lumniczert, bár az első helyhez így is 96 találat kellett.¹⁰⁰

Egy hét múlva újabb viadalt rendeztek, ezen Hegedüs 99, Halasy 98, Lumniczer 97 találattal foglalták el a dobogót. A győztes így nyilatkozott: „Egy év óta Halasy Gyula foglalkozik velem, átadta gazdag tapasztalatait. Igen sokat köszönhetek neki.”¹⁰¹

Halasy Efféle tevékenységének a kezdete az 1948-as londoni olimpia utáni időszakra vezethető vissza, amikor megismerkedett az Országos Sporthivatal akkori vezetőjével, Hegyi Gyulával. Az ő biztatására „a megújuló magyar lövészsport egyik fáradhatatlan szervezője és szakvezetője lett. Előbb az MHS keretei között, majd a sportlövő szövetségben dolgozott.”¹⁰² Közben a versenyzői fronton is helyt állt. 1953 nyarának végén egy agyaggalamb-lövő versenyen a 4. lett 93 találattal.¹⁰³ Szeptemberben az országos csúcsot beállítva győzött, mivel 100-ból 99 korongot lőtt.¹⁰⁴

A következő évi májusi kijevi nemzetközi versenyre kettős minőségében utazott ki. Tagja volt a magyar csapatnak, ugyanakkor az edzéseket is ő vezette.¹⁰⁵ Októberben a szófiai versenyen szereplő csapat tagja és edzője volt.¹⁰⁶

1955-ben bevásztották a nemzetközi koronglövő bizottságba.¹⁰⁷ Az ekkori EB-n a csapatversenyben a szovjetek mögött 2. helyet szereztek meg az általa trenírozott magyarok, mégpedig úgy, hogy Lumniczer elvesztette a lövész-szemüvegét, így nélküle volt kénytelen lőni.¹⁰⁸

Az 1956-os melbourne-i olimpiára készülő koronglövők edzője is is Halasy lett.¹⁰⁹ A magyar lövők egyetlen ágban sem értek el jelentős eredményt, az itthoni események miatt nem a legjobb idegállapotban versenyeztek.

⁹⁶ <http://olimpia.hu/halasy-gyula-a-legnyugodtabb-magyar-ember>

⁹⁷ RÓZSALIGETI, 2012. 129.

⁹⁸ Halasy Gyula nyerte a Petőfi VTSK koronglövő-versenyét. *Népsport*, 1953. 116. sz. 1.

⁹⁹ Sportlövészet. *Népsport*, 1953. 117. sz. 4.

¹⁰⁰ Halasy Gyula legyőzte a többszörös világbajnok Lumniczert a koronglövők Béke Kupa-versenyén. *Népsport*, 1953. 133. sz. 2.

¹⁰¹ Koronglövőink nagyszerű formában. *Népsport*, 1953. 142. sz. 2.

¹⁰² TAS: Aranyérem és olimpiai csúcs. *Képes Sport*, 1972. 27. sz. 25.

¹⁰³ Agyaggalamb-lövő népsport. *Magyar Vadász*, 1953. 9. sz. 5.

¹⁰⁴ Halasy Gyula beállította az országos koronglövő-csúcsot. *Népsport*, 1953. 190. sz. 2.

¹⁰⁵ Május 15-e és 31-e között Kijevben versenyez a magyar sportlövő-válogatott. *Népsport*, 1954. 82. sz. 1.

¹⁰⁶ Új utakra kell térniük sportlövőinknek. *Népsport*, 1954. 231. sz. 2.

¹⁰⁷ Fahidy József: Pénteken reggel kezdődnek meg a sportlövő EB küzdelmei. *Népsport*, 1955. 178. sz. 2.

¹⁰⁸ Fahidy József: Jegyzetek a bukaresti sportlövő EB-ről. *Népsport*, 1955. 182. sz. 3.

¹⁰⁹ https://library.hungaricana.hu/hu/view/SportKiadas_1956_03_1/?query=Halasi%20Gyula&pg=221&layout=s

A következő év szeptemberének végén a Budapesti Honvéd szervezett versenyt, s ezen a Dózsa színeit képviselve ő lőtt a legjobban, 178 találatot ért el, az őt követő Garamvölgyi 165-öt.¹¹⁰

1958 májusában újjáalakult a Magyar Olimpiai Bizottság, tagjai között ott találjuk Halasyt.¹¹¹ Az 1961-ben rendezett berni Európa-bajnokságra az általa edzett csapat utazott ki. A felkészülésről elégedetlenül nyilatkozott, mert a hazai kidobógépek nem érték el a külföldi pályák gyorsaságát, így az itthoni felkészülés keveset ért.¹¹² A magyar csapat Bernben a 4. lett.¹¹³

1961. november 11-én egy kiskunfélegyházi koronglövő versenyen is részt vett.¹¹⁴ A következő esztendő májusában is ott találjuk,¹¹⁵ áprilisában egy elméleti írást publikált *A vadász és a fegyvere* címmel.¹¹⁶ Szintén 1962-ben tagja volt az Újpesti Dózsa 1. helyezést elért galamblövő csapatának.¹¹⁷ Ezt követően nem találjuk nyomát annak, hogy versenyen indult volna.

1963-ban „Emléklül a magyar sportlövőktől” feliratú plakettet kapott, 1964-ben, az olimpiai bajnoki cím elnyerésének 40. évfordulója alkalmából lövészársai babérággal díszített plakettet adományoztak neki.¹¹⁸

1970. december 20-án a sikerekben gazdag életút lezárult.¹¹⁹ Halasyt a MOB és a Magyar Testnevelési és Sportszövetség is saját halottjának tekintette. Hamvasztás előtti búcsúztatása december 29-én volt.¹²⁰ Az olimpikon sírja 2004 óta védelem alatt áll, a Farkasréti temetőben, az N, N/A, N/A, 1377 jelzésű helyen található.

Kisvárdán 1981. december 30-án a Dolgozók útja és a vasútvonal közti területen kialakított utcát „Az eddig alig ismert” versenyzőről nevezték el.¹²¹ Dr. Halasy Gyula élete és tevékenysége 2016-óta a Kisvárdai Települési Értéktár része. Ha megépül Kisvárdán a tervbe vett lőtér, méltóbb névadója nem lehetne a város szülötténél.

Halasy 1963-as és 1964-es plakettjei

¹¹⁰ Eredmények. Népsport, 1957. 128. sz. 6.

¹¹¹ Az eddigieknél nagyobb szerepei vállal a MOB az olimpiai felkészítésben. Népsport, 1958. 90. sz. 3.

¹¹² MOLNÁR LÁSZLÓ: Európa legjobbjai ellen. Népsport, 1961. 122. sz. 3.

¹¹³ ANTAL ZOLTÁN-SASS TIBOR: A magyar sport kézikönyve. Budapest, 1984. Sport Kiadó, 605.

¹¹⁴ Új sportág megyénkben. Petőfi Népe, 1961. 265. sz. 6.

¹¹⁵ Olimpikon galamblövő Kiskunfélegyházán. Petőfi Népe, 1962. 115. sz. 6.

¹¹⁶ HALASY GYULA: A vadász és fegyvere. Magyar Vadász, 1962. 4. sz. 86.

¹¹⁷ ANTAL, 1984. 595.

¹¹⁸ Várday István Városi Könyvtár, helytörténeti gyűjtemény, Kisvárdá

¹¹⁹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33HT-DW53-FRV>

¹²⁰ Halálozás. Népszabadság, 1970. 302. sz. 31.

¹²¹ Utcakeresztelő. Kelet-Magyarország, 1981. 304. sz. 2.